

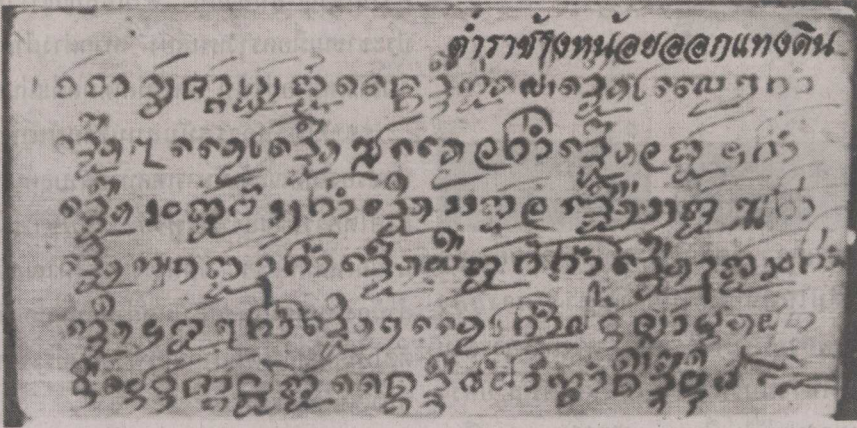
ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 28 เม.ย. 2551	ปีที่ 38	ฉบับที่ 13724	หน้า 5
-------------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกล้านนา

ช้าง : ความเชื่อล้านนา (๒)

ยังมีวันตามความเชื่ออีกประเภทหนึ่งที่ห้ามกระทำการเกี่ยวกับผืนดินโดยเฉพาะ เรียกว่า "วันช้างหน้อยออกแทงดิน" วันดังกล่าวนับตามระบบจันทรคติในเดือนต่าง ๆ ดังนี้

แรม	๖	ค่ำ	เดือน	๗
แรม	๙	ค่ำ	เดือน	๘
ขึ้น	๙	ค่ำ	เดือน	๙
ขึ้น	๑๒	ค่ำ	เดือน	๑๐
ขึ้น	๑๕	ค่ำ	เดือน	๑๑
ขึ้น	๑๘	ค่ำ	เดือน	๑๒
ขึ้น	๑๙	ค่ำ	เดือน	เกี๋ยง
ขึ้น	๑	ค่ำ	เดือน	ยี่
ขึ้น	๑๐	ค่ำ	เดือน	๓
ขึ้น	๑๗	ค่ำ	เดือน	๔
ขึ้น	๒๔	ค่ำ	เดือน	๕
ขึ้น	๓๑	ค่ำ	เดือน	๖

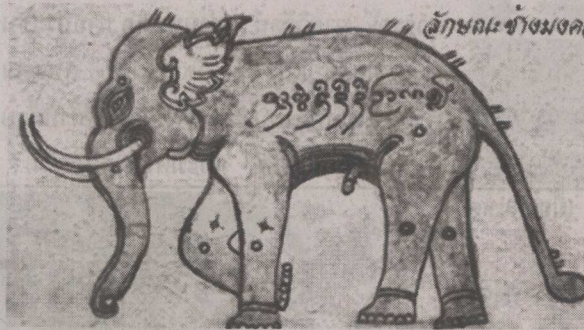
วันช้างหน้อยแทงดินนี้ โบราณห้ามขุดเจาะ ไถ คราดบนผืนแผ่นดินหากฝ่าฝืนปฏิบัติ
จะเกิดผลร้ายภายหลัง

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 28 เม.ย. 2551	ปีที่ 38	ฉบับที่ 13724	หน้า 5
-------------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

งาช้าง

งาช้าง คือส่วนที่เป็นพื้นหน้าของช้าง เนื่องจากช้างเป็นสัตว์ชั้นสูงคู่บารมีของมหากษัตริย์ มีคุณสมบัติอันทรงค่าสามารถเสริมความยิ่งใหญ่และปกป้องภัย ภูติผีปีศาจ อุดมด้วยโชคลาภเป็นอาภิน ชาวล้านนาจึงนิยมเก็บงาช้างไว้บูชาเป็นวัตถุมงคลโดยประสงค์ผลในสิ่งที่ตนปรารถนา

ลักษณะช้างมงคล คาลา

มนต์คาลาที่ควาญช้างใช้เสกเป่าของช้าง หรือเสกอาหารให้ช้างกินเพื่อข่มความพยศของช้าง มีหลายบทที่นิยมนำใช้กับคนโดยหวังผลทางเมตตามหานิยม บทที่นิยมมาก

ที่สุดได้แก่ มนต์ที่ชื่อ "พญาช้างโขลงหลวง" ซึ่งมีหลายสำนวน มีตัวอย่างสำนวนหนึ่งว่า

"โอม...ตบตบ

กูจักตบไล่ช้าง

กูจักตบซอน

กูจักตบควาย

กูจักแปลงคน

กูจักแปลงสัตว์

หือมึงอ่อนกู

เหมือนคอออ่อนเหล้า

มาลาจำใจ

จำหม้อจำควาญ

เออ...จำรัก

หือนอนกินนอน

หืออ่วยก็อ่วย

หือลงก็ลง

หือรักก็รัก

หืออ่อนก็อ่อน

เหมือนช้างอ่อนขอ

เหมือนข้าวอ่อนในไห

จำเชือกจำปอ

เนอเจ้าเนอ

โอมโทรงโทรงฯ

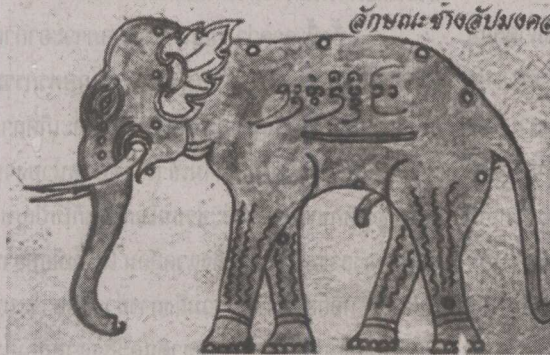
มนต์บทนี้ หากปรารถนาจะให้ผู้อื่นรักชอบตน ให้เสกเป่าอาหารให้กิน หรือแม้กระทั่งสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ หากดื้อดึงไม่ยอมเชื่อฟัง ก็อาจใช้ในลักษณะเดียวกับที่ใช้กับช้างได้

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 เม.ย. 2551	38	13724	5

ตำราดูลักษณะช้าง

ในเอกสารโบราณหลายชิ้นที่บันทึกตำราดูลักษณะช้างไว้ให้เห็นอยู่เสมอ อย่างเช่น ที่ปรากฏในเอกสารโบราณประเภทพิสดารเล่มหนึ่ง บอกลักษณะมงคล ช้างอัปมงคลไว้โดยวาด

ลักษณะช้างอัปมงคล

ภาพประกอบให้เห็นลักษณะดีชั่ว เปรียบเทียบกัน จากนั้นมีคำอธิบาย รูปร่างลักษณะประกอบเช่น...ช้างใด มีขนคบ (อ่าน-ขนกับ คือขนสองเส้น ออกขุมขนร่วมกัน) อยู่กลางหัว กลางหลัง ปลายหลัง ท้ายหลัง ต้น หาง และปลายหาง เป็นช้างดีมี อำนาจชนะสรรพเสนียดจัญไร ช้าง

ใดมีขวยตุ่ม (ตุ่มบนมีขุย) บริเวณตะโพก เท้าทั้งสี่ งวงและหางเป็นช้างมงคล ...ช้างใด เท้า ขาว กันแดง หางตาแดง ขนตายาว ปากย่อย ขวยตุ่มอยู่บริเวณคิ้ว งวง หู คอ และเท้า หลัง เป็นช้างอัปมงคล

ปัจจุบันช้างอยู่ห่างจากวิถีชีวิตของชาวล้านนาไปแล้ว ความเชื่อเกี่ยวกับช้างจึงดูจางไป กระนั้นก็ยังมียุโรปให้ได้ศึกษาโดยเฉพาะ ตำราที่ปรากฏในเอกสารโบราณทั่วไป.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดยจรัสพันธ์ ดันตระกูล)